

Nedėldienio Skaitymas.

NEDĖLINIS LAIKRAŠTIS.

Apmokėsni: su prisiuntimu metams **2 rub.**
pusmečiui **1 rub.**
be prisiuntimo metams **1 rub. 40 kap.**
pusmečiui **70 kap.**

Rėdaksija Kaune.

REDAKTORIUS IR LEIDĖJAS

Kunigas pralotas Antanas Karosas.

◆◆◆ **Už atskirą numerį 4 kap.** ◆◆◆

Už apgarsinimus imama nuo eilutės arba jos vietos ant paskutinio puslapio 30 kap. ant atskiro lapo 15 kap.
Už nekrologus imama kaip už apgarsinimus.

№ 13.

Kaunas. d. 14 (27) Kovo 1906 m.

Pirmi metai.

 Broliai Lietuviai! Neužilgo prasidės rinkimai į Valstijos Seimą. Rinkkite vyrus mylinčius šv. Katalikišką tikėjimą ir lietuvišką kalbą. Beto, reikia dar kad jūsų atstovai būtų augštesniuojų mokslu, idant jie suprastų jūsų reikalus ir mokėtų už juos užtaryti nuvažiavę Peterbur-gan į visos Valstijos Seimą.

BAIGIANTIES IŠPERKAMIEMS UŽ ŽEMĘ MOKESČIAMS.

Paskutinės keturios dešimtys metų buvo labai sunkum laikų Lietuvos ukininkų gyvenime. Negalėjo jie gauti jokios vietos savo krašte. Neturėjo mokyklų ir knygų apsisviesti. Reikėjo jiems mokėti didelius mokesčius išpirkimui žemės, kurią gavo, kadą buvo paleisti iš baudžiavos. Įvykus visoje viešpatijoje naujai tvarkai, rasi geryn eis ir Lietuvos sodiečių gyvenimas. Tuo tarpu susilaukė jie dviejų didelių palengvinimų: 1904 m. leista turėti knygas savo kalboje, nuo 1906 m. pradžios per pusę sumažės išperkantieji už žemę mokesčiai, o nuo 1907 m. visiškai jie pasibaigs.

Lietuvos ukininkai turi naudoties tais dviem palengvinimais pataisymui savo ukės, paskutiniaisiais metais visiškai suskurdusios. Knygos ir laikraščiai platinis žinias apie gerą žemės išdirbimo ir išmintingą ukės vedimo būdą. Gailu tikrai, kad ligšiol mažai teisleista naudingų ukininkams knygų, ir mūsų laikraščiai mažai terašo apie reikalingiausius ukininkams daiktus.

Ypatingai turi palengvėti sodiečių našta, pasibaigus išperkamiems mokesčiams. Vienoje Kauno gubernijoje buvo išmokama kas met iš perkamųjų mokesčių apie 2 milijonu rublių. Tai-gi ši-

met milijonas rublių paliks Kauno gubernijos sodiečių kišenėje, o paskui kasmet po du milijonu. Tuos pinigus galės jie sunaudoti savo ukės pataisymui, įgyjimui geresnės padarinės žemei dirbti, išsiskirstymui iš sodžių į vienasėdžius. Kadą kiekvienoje duboje kasmet liks po 50 ar daugiau rublių, tai už tuos pinigus gali per kelius metus išsistatyti trobas, išsikeliant į vienasėdžius.

Didžiausias daiktas, kad mūsų sodiečiai nereikalingai neišleistų tų atliekamųjų pinigų, bet mokėtų juos sutaupyti ir naudingai suvartoti. Kad nors dešimtąją dalį tų pinigų, kuriuos kasmet užmokėdavo už žemę, sodiečiai dėtų į taupinamasias kasas, tai kasmet vienoje Kauno gubernijoje susidėtų dušimtu tukstančių rublių. Už tuos pinigus sodiečiai galėtų kasmet prisipirkti du tukstančių dešimtinų žemės, skaitant žemės dešimtiną po 100 rublių.

Tai-gi baigianties išperkamiems mokesčiams, atliekamųjų pinigų vieną dalį teapverčia sodiečiai ukės pataisymui, labiausiai išsiskirstymui į vienasėdžius, kitą-gi dalį (tegu pusę) temoka kaip mokėję, sudėdami ją taupinamosiose kasose. Iš tų pinigų po kelių metų pasidarys šiokia tokia sumelė žemes nupirkti su pagelbą banko.

Kaikur Lietuvoje yra negeras paprotis dalintis žemę tarp brolių. Teip susiskaldžius į smulkias daleles nebegali bepragyventi. Daug geriaus būtų, jei

vienas kitam atiduotų savo dalį, už kurią pajėmęs pinigų galėtų žemės sklypelį nusipirkti.

Dabar, kada dvarų dauguma praskolinta ir brangus darbininkas, ponai nebegali užturėti žemės, ir sodiečiams, kurie patį ją dirba, lengva ją nupirkti ir nupirkus užturėti. Nereikia perkant iš karto nei visų pinigų mokėti. Pradžiai gana inešus dalis, bankas perkelia ant perkamosios žemę skolą, kuri per ilgą laiką ir esti išmokama.

Pinigų žemei pirkti pas žmones ir-gi reiktų atsirasti. 1901 m. Kauno gubernijos viešpatijos kasosė buta 7 milijonų rublių. Kasmet pinigų suma pasididina daugiau negu milijonu. Tai-gi dabar būtų apie 10 milijonų rublių. Tegu mažų mažiausiai pusė tų pinigų prigulės sodiečiams ir tai už juos gali daug žemės nupirkti. Dabar-gi jie guli, mažą pelną teduodami. Perkant žemę, sodiečiams nebereikia prašyti policijos leidimo. Užtenka išsiimti paliudijimas iš valščiaus, kad priguli prie valstiečių.

Perkant žemę, būtina reikia padaryti tvirti raštai, o nepasikakinti bilekoku raščiuku, kaip tankiai atsitinka. Teip be tvirtų raštų pirkus, kartais prapuola ir žemė, ir pinigai, arba paskui daug kaštuoja raštų padarymas. Nereikia teipogi pirkti žemės sodžiuje, bet visumet pasijieškoti vienasėdyje atskiros vietos, kad galėtų skyrium gyvendamas būti pilnu savo žemės ponu.

Gera butų, kad „Nedėldienio Skaitymas“ paduotų savo skaitytojams žinias apie sodiečių banko ir Vilniaus žemdirbių banko veikimą, apie sąlygas, kokiomis tuodu banku parduoda žemę, apie raštų darymą, apie parduodamasias žemes.

A. A.

Sveikata.

(Kunigo Geručio)

T a s a.

Mėsa. Visupirma pašnekėsime apie mėsą. Mei-lutis Skaitytojai! Tau regis, juog mėsa suteikia kunui spėką ir sveiką kraują. Aš tau nurodysiu, kad neteip yra. Tu klysti, kaip ir kiti, manydamas, buk stipras maistas, kaip va: mėsa, bulionas, vynas, gali tik sustiprinti tavę silpną, išgydyti sergantį. Kadangi visi—dagi ir daktarai—stigauja tau, buk reikią kuodaugiau valgyti mėsos, tat man bus nepigu iškratyti iš tavo galvos tą klaidingą nuomonę. Vienok aš pamėginsiu tau paaiškinti, kaip yra ištikrųjų.

Negalima yra sakyti, kad tai mėsa stačiai būtų nuodai*), nors ji talpina savyje tas pačias nuodų dalis, kaip antai: kreatinas, kreatininas, mėsos rūgštis ir fosforinė druska. Visi tie daiktai kenkia žmogaus kunui, erzina jį ir užkaitina. Įpatingai jie už-

gauna dirksnius*). Imk, neragauk mėsos per kaikuri laiką, e potam valgyk vėl ir patirsi, ar neteip yra. Tu pajusi tuomet susierzinimą, kraujo virpėjimą tavo kunę ir neramų miegą. Jau pati mėsos rūšis**) ir jos pritaismo budas yra tankiai vodingi sveikatai. Mėsą verdant ir kepant, deda visokius smarkius mišinius ir šaknis, kurie užkuria pilvo sienas, paskui erzina dirksnių tinklyną. Anot vieno daktaro, netikęs gromulys paeina nuo to, kad pilvas esti prikimštas mėsa ir tirštais riebuliais. Dar kitą blėdę mėsa padaro žmogaus kunui. Ji ima troškinti, žmogus pradeda norėti gerti, bet ne vandens. Suvalgęs kiaulėnos, jautėnos, ar kitos gabalą, nori vyno, ar pabriko alaus. Gavęs išgerti, nori parūkyti cigarą, ar pypkę. Teip tatai, mėsos suerzintas, nori erzintis toliau alumi ir pypkė. Viena indėvė (tručizna) traukia kitą. E kad butumai valgęs ne mėsą, bet pieniską, duoną, daržovę, tuomet negeistumai nei alaus, nei pypkės. Dagi butumai pataupęs sveikatą ir pinigų.

Mokslas ištyrė, kad mėsiskas valgis užkaitina pilvo sienas teip, juog šios pasidaro rausvos net. Tuomi nereikalingai pasiskubina virškinimas suvalgytos medegos ir tai neeina ant sveikatos. Tegu sau viskas išmarma per žarnas greičiau, bet užtat vidurių mašina nukenčia apščiau. Juk ir kuliamoji geležinė mašina genda varoma pergreitai, e žmogaus pilvas visgi negeležinis. Zmonės, kurie konevisuomet valgo mėsą, daug prisikenčia po pietų nuo teip vadinamojo gromulio drugio. Teipos bulionas (mėsos sriuba), kurs, teisybę pasakius, neturi nėjokios peno vertės, ar teturi menką, irgi erzina dirksnius ir pas-kubina širdies tvaksenimą. Ir tai vėl negerai. Tą pati yra galima pasakyti apie mėsos ekstraktą (mėsos syvus), nes ir jis neša sveikatai tą pačią bėdą.

Suerzinimą, kokį žmogus jaučia pavalgęs mėsos, riebulių, atsigėręs svaiginančių gėrimų, svietas klaidingai laiko už sveikatos apsireiškimą. Juk garams išgaravus, suerzinimui išnykus, pagrižta atgalios senovės silpnybė. Ir vienok, dyvai! Nežiurint į tai, daugumas skaito tokius erzinančius daiktus valgiais pirmos eilios. Tai vis daro tamsybė.

Ai! ai! tu bėdna, akla (žabala), paklaidinta, serganti žmonija! Visi pratina tavę jieškoti sveikatos susierzinimę. Tuotarpu tą susierzinimą seka—sulyg nepermainomų gamtos tiesų—pasilpnėjimas dirksnių tinklyno.

Ir tai per nelaimę yra tikra tiesa! Zmonės virsta ištikro kaskart' silpnyn ir menkyn ir tik pasierzinę bestovi kjojomis. Beneprieis galų-galę prie to, kad, anot tos pasakos, devyni vyrai gaidį pjaus? Aš visai neketinu, Meilutis Skaitytojai, paversti tavę į vegetarijaną (žolėdį, vaisėdį). Visai, ne. Aš noriu tau tik nurodyti, juog mėsiski valgiai, patį vieni valgo-mi, daugiau padaro sveikatai nuostolio, neg neša

*) Nuodai—Idėvė, tručizna.

*) Dirksnis—Laibučiukė gyslaitė.

**) Rūšis—gatunkas.

naudos. Mėsiškas maistas užkaitina tavę, Šit, kad tu sergi, kad šaltis krečia tavę, tai visupirma užgina tau daktaras valgyti mėsą ir gerti galvasukius gėralus, nes jie sukelia pakaitomis dar didesnę drebulį ir karštį. Taigi, matai, jeigu jie vodyja ligoniui, teip pat neprideda nieko nei sveikam. Valgydamas mėsą ir gerdamas stiprius gėralus, nors tu rodais apsisveikis, bet nešioji savyje paslėptą drugį, kurs tikk dėlto tavęs dar nekrečia, kad tu vaikščioji susierzinęs ir neatėjo laikas. Teip gali tęstis gan ilgai, jei tu esi žaliukas. Bet vieną vakarėlį, še, sulaukei ligos, kuri gali būti lengvesnė, ar sunkesnė. Jei apsirgo toks, kurs daug valgydavo mėsos ir daug gerdavo degtinės, alaus ir kitko, toks serga smarkiau ir išgydyti jį yra kurkas sunkiau. Pas tokį tankiai apsirėškia karščiai (šiltinė), dirksnių drugis, plaučių uždegimas. Anasgi, kurs nevalgydavo mėsos, kurs bent prisitūrėdavo, kurs buvo blaivus, serga nepavojingai, lengviau ir išgyna pigiau.

Butų galima dar ir daugiau pasakyti apie mėsos vodingumą, per viršų suvalgytos. Šit, dėlko kiursta dantįs, genda jų kaulas, kad ne dėlto, juog mėsa pagadina kuno sultis? Pas ką dvoka iš burnos, ar ne pas mėsėdžius ir girtuoklius? Kieno maž kraujo, ar ne vis pas tuos pačius? Kame dirksnių silpnybė, kame juoklygė*), paniura**), dvasės nuopuolys, kad ne vis daugiau pas mylėtojus mėsos, svaiginančių gėrimų, taboko rukėjų, stiprios arbatos ir kavos gėrėjų? Įsidėk vis tai, Meilutis Skaitytojau, ir gerai apdumok.

Ir antraip vertus, iškur žinai, kad ta mėsa, kurią teip mėgsti, paeina nuo sveiko galvijo? Rasit pasakysi, kad palicija saugoja mėsą ir neleidžia pjauti sergančio gyvuolio? Vieni juokai! Pjovikas pigiai apgauna policiją, išmetęs laukan nesveikas dalis. Kasgi iš to? Mokslas nurodo, juog liga, išimetus viename daikte, užnuodija visą kuną. Tatgi, nors išmesi pagedusius plaučius, supuvusias jaknas****) voties, ar skaudulio, užkrėsta vietą, visgi liks ligos sėkla visame kitame kune, kraujuje ir gyslose. Tą ligos sėklą ir prisieis tau suvalgyti, nežiurint į palicijos sargybą. Tuo tarpu rodos, tau, kad tu valgai sveiką mėsą. Ir vėl, iškur gyvuolys gali būti sveikas, laikomas nešvarime gurbe, amžinai sugadintame orę dieną ir naktį, be jokio gurbo pravėdinimo, visuomet pririštas? Ar ne baisiai siaučia mėsai paskirtas galvas: blužnies ir prosinių gyslaičių uždegimas, ragočių maras, nasrų ir pusnagių karštine? Anot propesoriaus Gerlacho, džiova nieko teip nemyli—bezdžiones****) atmetus—kaip raguočius. Prietam prisideda priešingas penėjimo budas, kurs gimdo pas galvijus dirbtinę ligą—tunką. Ar tai tukimas yra liga? girdis tankiai sakant. Taigi, yra liga. Labai riebioje mėsoje randas viros. Kiek

tai išmirė svieto užvalgę viruotos kiaulėnos! Kiek tai žmonių serga iš tos priežasties ilgakirmiu (soliteriu)!

Jeigu tat vodyja sveikatai nebešviežia mėsa, ką gi bekalbėti apie pagedusią, apie kone sukirmėjusią. E gi vasarą tankiai tai tinkas. Užtat daugumas—visai nebudami vaisėdžiais—nevalgo kaitrosę jokios mėsos, nes ši tuomet genda. Mokslas ir patyrimas parodo, juog lavonui*) nespėjus ataušti, tuoju prasideja kirmelių darbas. Įsimeta mėson aibis blėdingų bakterijų (mašalų), kurias nevisuomet gali sunaikinti verdas vanduo.

Meilutis Skaitytojau! Išgirdęs apie mėsos mažą vertę, aš tikiuos, tu nebevalgysi jos daug. Aš išeiliosiu tau tuoju kitą maitnasties rušį—vaisius ir daržoves—kurie yra kurkas sveikesni ir kunui naudingesni. E paskui pasakysiu apie gėralą, arbatą, kavą, taboką.

Išaugšto norėčiau, štai, dar ką tau pasakyti. Aš ne dėlto teip daug pripasakojau apie mėsos netikusias pasekmes, kad parsėrgėčiau tavę apie jos vodingumą sveikatai, ale dėlto kad parodyčiau, juog mėsa nėra pagirtas valgis, kaip tai žmonės ją šloviną. Taigi silpnas ir sunegalavęs netikėk, buk kuodidesnę mėsos porciją sukimši pilvan, tuo labiau sustiprėsi. Tu pasidarytumai pertai dar silpnesnis, neg pirma buvai.

Žiurek tik į bagočių vaikus, žiurėk į išblyškusias ponias ir panytes, jie visi valgo riebiai. Kasgi iš to? Ar pranyksta pas juos kentėjimai? Ar neregime, kaip ponų vaikai mėsą penimi yra ligų maišeliai?

Nejieškok priežasties tavo ligos ir kentėjimo erzinančių daiktų stokoje, bet jieškok kitur, kaip tai bus nurodyta šioje knygoje. Rasi, visa tavo skausmų kaltybė talpinas tame, juog apleidei savo odą**), juog gyveni užtroškusiame ore, juog gydais nuolatos ir begalo, prisrebi visokios sunkos iš vaistykklės (aptiekos) ir tai be jokio reikalo ir teip toliau, ir teip toliau. Prašalink vis tai ir busi sveikas. Nesiilgėk erzinančių valgių ir gėralų, kurie pabaigs tavę butinai, jei tų jų nepamesi. Jeigu jau esi pripratęs prie mėsos, tat valgyk ją ponedaug; mitinkis kuodaugiausiai vaisiais ir daržovėmis, mėsą laikyk už prindėlį.

(toliaus bus).

Iš Lietuvių gyvenimo Amerikoje.

1906 m. vasaris. Wennepeg Man. Kanadoje.

Sunkus gyvenimas Lietuvoje visur išblaškė lietuvių. Pilna jų visuose didesniuose Rusijos miestuose, Anglijoje, Jungtiniuose Amerikos Valščiuose, Pietų Aprikoje, net Australijoje. Svetur duonos ir laimės jieškodami, ilgisi jie gimtinio krašto ir trokšta žinoti, kas jamę darosi. Reikėtų ir lietuviams, tėvy-

*) Juoklygė—spazmai.

**) Paniura—melankolija.

***) Jaknos—Kepenos

****) Bezdžionė—Malpa.

*) Lavonas—Numirėlin kunas.

**) Odas—Kailis.

nėje gyvenantiems žinoti, kaip svetur jų broliai gyvena. Tai-gi paduodu čionai žinių pluokštelį apie lietuvių burelį Wennipegę Kanadoje.

Išlipus iš laivo Kvebekę, lig Wennipego, Manitobos sostapilio, reikia važiuoti geležinkeliu du tukstančiu su viršu varstų. Per 150 varstų nuo Kvebeko matyti dar dirbamoji žemė, toliaus tęsiasi miškai arba kelias eina tarp akmeninių kalnų kartais po kelius šimtus varstų.

Wennipego miestas apėmė didelį plotą, bet dar neįstatytas. Ilgainiui matyti bus didelis miestas. Susaina daug geležinkelių. Kasmet statoma apie 400 naujų namų vertumo 11—13 milijonų rublių. Oras geras, šalčiai dideli. Pragyvenimas pigus. Žiemą darbininkai gauna gerą uždarbį miškuose, kur visą žiemą ir gyvena, vasarą prie geležinkelių ir namų statymo, ravų, gatvių kasimo. Pabrikų maža ir tos pačios nedidelės.

Lietuvių Wennipege tėra kelios dešimtys, daugiausiai radviliškiečiai Šiaulių pavieta ir balnikiečiai Ukmergės pavieta. Labai daug Galicijos rusų ir lenkų. Kur klausk, dirbant, vis šneka lenkiškai.

Wennipege yra 6 katalikų bažnyčios, tarp jų dvi lenkų. Yra du lenkų kunigu. Vasarą 1905 metų arcivyskupui Simonui apsilankius Wennipege, netikrasis lenkų kunigas išbėgo. Išėina viena lenkiška gazėta, kita rusiška, bet netikusi, rašo tiktai apie stačiatikybę. Ateina kas antra diena „Vilniaus Žinios“.

Neseniai visi lietuviai susitarę prašėme, kad leistų giedoti lietuviškai lenkų bažnyčioje. Tai-gi sausio 28 dieną užgiedojome pirmą kartą lietuviškai ant Kanados žemės. Labai buvo jausminga, seniai negirdėjus lietuviško balso. Lenkai, savo amžių negirdėję lietuviškų giesmių, labai stebėjosi. Nors buvome vieni vyrai, giedojimas ėjo gerai.

P. A.

Žinios iš Lietuvos.

Iš Panėvėžio.

19 vasario 1906 metų Panevėžio Vartotojų Draugija laikė metinį visuotiną susirinkimą. Iš abelno 431 Draugijos sąnarių skaitliaus dalyvavo susirinkimą 176 ypatos.

Rėdyba išdavė susirinkimui rokundus už 1905 metus, iš kurių pasirodė, kad per tuos metus 431 sąnario buvo sudėta pinigų 9,274 rub., išpardavė visokių tavorų už 56,984 rublių, tarp tų manufaktūros už 6,422 r., krome atliko tavorų už 17,209 rub., tamę skaitliu manufaktūros tavorų už 7,561 r. Gryno pelno atliko nuo tų metų Draugijos 1,070 rub. 90 kap. Nors p. Gribov' (taip jis pats rašosi) atstatytas Draugijos buchalteris ir labai norėjo prie rokundų prikibti ir supeikti juos, visuotinas susirinki-

mas paduotą Rėdybos atskaitą priėmė ir vienbalsiai užtvirtino.

Pelną 1,070 rub. 90 kap. susirinkimas sutarė šiteip isidalyti: išduoti sąnariams 6% nuo įdėtų į draugiją pinigų, ir vieną procentą 1% nuo skaitliaus išpirkto tavoro, 10% nuo gryno pelno 107 r. 9 k. paskyrė į atsargos kapitalą, pagal sutarimo išmokėti p. Katavičiai—užveizėtoji Krautuvės 10% nuo pelno 113 rub. 78 kap. ir atliekančius 143 rub. 53 kap. Rėdybos sąnariams.

Idant padidinti Draugijos kapitalą, susirinkimas sutarė ne atsijiminėti iš Draugijos nė 6% dividendu, nė 1% nuo išpirkto tavoro, bet palikti tuos pinigus Draugijoje, kad sa laiku iš jų susidėtų kapitalas namams pirkti, o tuotarpu leisti Rėdybai vartuoti juos prie pirklybos.

Apart to, susirinkime buvo perskaitytas „Vilniaus Žinių“ 246 № pr. m. ir 35 š. m. iš Panevėžio apie Draugijos korespondencijas. Susirinkimas vienbalsiai pripažino, kad paduotos ten žinios melagingos, ir nutarė sąnarį rašiusį jas, kaipo kenkianti Draugijai, išmest iš skaitliaus savo sąnarių.

Protokolą visuotinojo Susirinkimo ir atskaitą už 1905 metus Rėdyba nusiuntė į „Vilniaus Žinias“ prašydama Redakcijos apgarsinti juos dienraštyje.

Tuotarpu numylejusios teisybę „Vilniaus Žinios“ nė vieno, nė kito Draugijos rašto ne apgarsino, bet lygkad pasityčiodama 48 № atspausdino naują iš Panevėžio paškvilį, kuriamę garsus korespondentas nesąžiniškai ant kiekvieno žodžio primelavo apie visuotinąjį Draugijos susirinkimą.

Meluoja korespondentas, rašydamas, kad susirinkimas atmainė savo nutarimą kas link išmetimo iš Draugijos atsitolinusio nuo teisybės „Vilniaus Žinių“ korespondento; meluoja, kak p. Gribovas tapo išrinktas į revizijos komisiją. Abu šituodu užmanymu buvo paduoti p. Beinoriaus; jei juos susirinkimas būtų priėmęs, p. Beinorius budamas susirinkimo sekretoriumi, be abejonės savo užmanymus būtų į protokolą įrašęs. Meluoja raštininkas, kad buk šimet mažiaus Draugija turėjusi gryno pelno;—skaitliai parodo: kad pernai tebuvo 5% ir 1% o šimet 6% ir 1%.

Kiekviena ypata turi savo neprietelius, juo labiaus Draugija.

Vieniems Vartotojų Draugija netinka dėlto, kad žydai jos neapkenčia.

Kiti vėl šneiriuoja, kodėl tai ne juos išrinko į Rėdybą. (Oi, tas pavydas! Daug jisai blogo ant svieto padaro!)

Yra dar treti Draugijos neprieteliai ir tai visu aršiausieji,—tai tie, kurie Draugijoje tarnavę, už girtuoklystę tapo nuo vietos atstatyti.

Kiti vėl (intelligentai) kelinti metai palaidi be vietos vaikščiodami norėtų įsibrukti į Draugiją už perdėtinius: buchalterius ar užveizėtojus.

Tagi, kaip įmanydami kabinėjas prie Rėdybos, peikia jos užvedimą ir atkalbinėja žmones. Ne atrasdami ant vietos pasisėkimo, matydami, kad Draugija kas kart' eina stipryn, o visuomenė dabartinei Rėdybai išitiki, stengias per „Vilniaus Žinias“ išdaryti Rėdybą, suerzinti jos sąnarius ir priversti juos atsimesti nuo užimamos vietos: tuomet' tikisi patis pakliusia į Draugijos perdėtinius.

Bet veltu jusų darbas! per daug gerai pažįsta jusmą visuomenė.

Jei įsteigę Draugiją ukininkai supranta tos Draugijos reikalingumą ir naudingumą ir nori, kad jinai ir toliau augtų ir platintųsi, tad ne duos jie ardyti dviem trims kerštaujuantiems atejunams. Kitaip, jei tokioms be sąžinės ypatoms ne užkirs į Draugiją kelio, ir leis jiems toliau knisti ir bjaurėti ją, tad ypotos guodojančios savo gerą vardą pasitrauks iš Rėdybos, o kas žino, kad į vietą neišverž vilkai avių kailiuose. Tuomet išeitų ant teisybės tulos ypotos žodžiai, kad mūsų visuomenei dar per anksti steigti Draugijas, visupirma jai dar reikia duoti mokyklą: nes per tamsūs dar mūsų žmonės.

Jei taip būtų, tai su skausmu širdies turiu atvirai pasakyti, kad geriau šiandien, kol mūsų Draugijos turtas likij' kopeikai cielybėje, uždaryti patiems Draugiją ir kiekvienam atsiimti cielybėje, kas ką yra joje padėjęs.

Kn. Korzonas.

Šilalė (Raseinių pav.). Sausio mėnesio pabaigoje šįmet čia įsikūrė vartotojų draugijos sankrova. Pirklyba sankrovoje eina gerai. Visi džiaugiasi, kad pirkiniai geresni ir pigesni, kaip kitose krautuvėse. Draugijos užmanytojų buvo kun. Ignacas Spudas, kuriam už vargą ir triusą, kurį padėjo prie sankrovos įrengimo, tegu bus širdingas „ačiu“. Tokios sankrovos verta būtų įrengti visuotę mūsų miesteliuose, dėlto kad jos yra, taip sakant, regulatoriais kainų (cienių) ant visų pirkinių: kamę nėra tokių sankrovų, pirkliai susitarę pervirš brangiai jema už pirkinius, o kamę yra tokia draugijos sankrova, pirkliai norėdami išturėti konkurenciją turi laikytis vienu kainų.

Iš Žemaičių Vyskupijos.

Kuu. Liudvikas Rekašis Raseinių kamendorius paskirtas į Abelių už kamendorių, kun. Čiapas Konstantinas Abelių kamendorius į Šiaduvą už kamendorių, kun. Kranauskis Jonas Šiaduvos kamendorius į Raseinius už kamendorių, kun. Vilkickis Kazimeras Nemakščių kamendorius į Skirsnemunį už kamendorių, kun. Kaušas Vincentas Lialių kamendorius į Salantus ant altarijos, kun. Švoinickas Aleks. Veviržėnų kamend. į Šventabrastį ant filijos, kun. Linkevyčius Izidorius Šventabr. fil. į Cidabravą ant filijos, kun. Tumas Juozapas iš Cidabravos į Pamituvį (Stakiai) ant filijos, kun. Sereika Feliksas Pamituvio filialista į Lenkimus ant altarijos.

Kuršo gub. Kun. Stanislavas Bula Bauskės klebonas į Mintaują į kamendorius, kun. Maksvitis Padunajaus filialista į Bauskės klebonus.

Šaulių mergaičių gimnazija, pagal prižadėjimą apšvietos ministerio, vėl bus atidengta nuo rugpjūčio mėnesio šių metų. Tą prižadėjimą išmėdė deputacija nuo šauliečių, kuri 28 vasario buvo Vilniuje pas šalies viršininką, o 2 kovo Peterburge pas ministerį ir mokslo apskričio globėją. Deputacijos susidėta iš svarbių įpatų: gr. Zubovo, generolo Babianskio, apskričio teismo sąnario Šmemano ir advokato Cimkovskio. Egzaminai toms mokinėms, kurios šįmet turėjo baigti gimnaziją, bus rugpjūčio mėnesyje.

Žinios iš visos Rusijos.

PETERBURGAS.

Valstijos Patarmėje priimta ir viršiausiai patvirtinta įstatymas, užginantis pirkimą, pas savę laikymą, nešiojimą ir pardavinėjimą sprogstančios medegos (iš kurios bombos dirba) be tam tikro leidimo. Už peržengimą to įstatymo paskirtos labai skaudžios bausmės—nuo 4 iki 15 metų katorgos.

Viršiausiuoju paliepimu, 4 kovo Valdančiam Senatui duotu, patvirtinta nauji įstatymai apie draugijas ir sąjungas. Tuose įstatymuose nurodyta, kas tai yra draugija ir kas tai yra sąjunga, ir paduoda taisykles, kurios reikia užlaikyti jas įsteigiant.

Tą pačią dieną patvirtinta įstatymai, paliečiantys visokius susirinkimus, įvairių žmonių reikalų apsvarstymui daromus.

Apskelbta viršiausioji gromata į karės ministerį apie sutrumpinimą kareiviavimo laiko sausumos kariūnėje. Sulig tos gromatos žodžių buvimas kariūnėje bus sutrumpintas pėstininkams iki trejų metų ir artilerijos pėstininkams iki ketverių. Paliepta teipogi pasiskubinti su sustatymu tam tikrų įstatymų ir padavimu jų patvirtinti, taip kad jau šįmet tas sutrumpinimas galėtų nors iš dalies būti įvykdytas.

Vyriausis karės štabas apgarsinęs, jog atsarginiai, pašauktieji karės metą į tarnystę ir paskiaus paleisti dėl menkos sveikatos kokiam laikui iš kariūnės, turi būti visai paleisti, nelaukiant iki pasibaigs laikas, kuriam buvo paliuosuoti, ir be tam tikrų daktariškų paliudijimų, paprastai reikalaujamų kariūnėje.

Japonų kariška valdžia, ir santaikai įvykus, neįleisdavo į pietinę Mandžuriją, kame dar tebėra japonų kariūnės dalis, Rusijos pavaldinių. Tuotarpu Rusijos valdžia negindavo japonams lankytis šiaurinėje Mandžurijoje, užimtoje rusų kareiviais. To ne-

lygumo dėlei tapo pakeltas klausimas tarp abiejų valstijų vyriausybių. Japonų vyriausybė pranešė, kad ji negalinti panaikinti savo užginimo ir nėsanti priešinga, kad ir iš Rusijos pusės būtų išleistas panašus užginimas. Ant to pasiremdamas Rusijos kariumenės tolymuose Rytuose vyriausis vadas, jenerolas Grodekovas, užgynė japonams įvažiuoti šiaurinę Mandžurijon.

~ Pakilus klausimui, kokioje kalboje turi būti prisiekdomi prisiekusieji posėdininkai ir liudininkai suduose, Valdantis Senatas išaiškino, kad sudo įstai-gose prisiekusieji posėdininkai ir liudininkai katalikai turi prisiekti rusiškoje kalboje, išskyrus tik tuos liu-dininkus, kurie nesupranta rusiškai. Jei prisiekusieji posėdininkai atsisakytu prisiekti rusų kalboje, jie turi būti visai paliuosuoti nuo posėdininkų pareigų pildymo ir paduoti į sudą sulig veikiančių tam tikrų įstatymo straipsnių. Jeigu atsisakytu prisiekti rusų kalboje liu-dininkai, sudas turi išklaudyti juos be prisiegos, pri-minęs jiems didžią atsakomybę už melagingą paliu-dijimą.

~ Iki šiam laikui, pereinant iš stačiatikių tikė-jimo į kitą, reikėjo užlaikyti daug painių taisyklių, Dabar-gi, kaip rašo laikraščiai, tos taisyklės busią sutrumpintos; reikės tik paduoti pranešimą vietiniam gubernatoriui, kurs į neilgą laiką pranešias apie pe-rėjimą, kaip stačiatikių dvasiškai valdžiai, teip ir dva-siškai valdžiai to tikėjimo, kurį išstojantis iš stačia-tikystės sau apsirenka.

~ Rusijos pasiuntinystės patarėjas, kamergeras Sazonovas, tapo paskirtas ministerių-rezidentu prie Šventojo Tėvo.

~ Vilniaus mokslo apskričio globėju, vieton atsistatydinusio Popova, paskirtas tapo baronas Volfas.

~ Buvusis vyriausis vadas visos kariumenės tolymuose Rytuose, o paskiaus pirmosios armijos vadas, jenerolas Kuropatkinas sugrįžo iš Mandžurijos ir nuvažiavo stačiai į savo dvarą Pskovo gubernijoje.

~ Buvo paskydes garsas, buk busias uždėtas ančdelis ant poperio. Pasirodo-gi, kad nors ir yra toks sumanymas, bet dar jis nebuvo giliaus apsvar-stytas, kad jei ir bus uždėtas tas ančdelis, jis nebus didelis ir kad tai nebusią padaryta prieš Valstijos Dumos susirinkimą.

~ Laikraščiai rašo, buk esąs užmanymas sujungti geležinkeliu Siberiją su Amerika. Jį įvykdyti apsi-i-manti amerikiečių pininguočių draugija. Tas užman-y-mas būtų be galo didis. Visupirma tam tikslui reiktu pusantro milijardo rublių; tolesniai reiktu iškasti ga-na ilgą urvą (tunelį) po Beringo pertaka. Tokio ge-ležinkelio padarymas turētu teipogi didžiausią įtekme ant visos rytų Siberijos ateities, nes pasidarius tam turtingam kraštui labjaus prieinamu, daugybė gyven-tojų galētu rasti čia sau vietą.

Maskva. Banko apiplėšimas. Į pirklių draugijos savitarpinės paskolos banką, kada dienos darbas bu-vo jau užbaigiamas, įsiveržė dvidešimts su viršum gerai apsiginklavusių piktadarių, turinčių su savim didesnia n įbauginimui keletą bombų. Mirtimi pagas-dinę durininką, įsakė jam nesikrutinti iš vietos; patis gi laiptais užkopo į augštutinius kambarius, kame buvo pinigų kasa ir salė su banko valdininkais. Valdininkų buvę apie 50 (Banke iš viso tarnauja apie 100), Visi pamatę piktadarius persigando ir nedrįso gintisi. Tuotarpu užpuolikai paėmė iš kasos, kurioje buvo iš viso apie pusantro milijono rub., 875.399 rub. ir išsinešino. Iki šiam laikui dar nesusekta, kas ir iš kur jie buvę.

Samara. Apsiginklavę piktadariai užpuolė ne-toli Samaros ant pačtos, pinigų vežusios, ir surišę pačtininką, atėmė nuo jo 38.000 rublių.

Varšava. Netoli Varšavos buvo priepuolis su ypatų traukiniu. Sužeista 8 ypotos iš traukinio tarnų; nelaimių su kitais važiavusiais nebuvo. *K. Sk.*

Žinios iš užrubežio.

Anglija. Sulig paskutinio žmonių sąrašo An-glijoje ir visose jos kolonijose gyventojų esą be mažko 400 milijonų; pačioje gi Anglijoje su Irlandija ir Šotlandija 41.609.090 ypatų. Pagal tikėjimą Angli-jos karaliaus pavaldiniai teip skirstosi: Indusų 208 milijonai, magometanų 94 milijonai, krikščionių 54 milijonai; buddistų 12 milijonų; likusieji pagonis.

Francija. Padekalės apskrityje, kuriame, kaip buvo rašyta pereitame numerije, Kurjero kasyklose pražuvo nelaimingai daugybė darbininkų, pakilo dabar streikas, kurs plėčiasi vis labjaus. Streikuojančių jau esą apie 46.000 žmonių.

Japonija. Nuo Formozos salos praneša apie baisų žemės drebėjimą, kurs padaręs daug pragaišties. Miestai Datio, Raišinko ir Šinko esą visai išgriauti. Mieste Kagoje pražuvę 2000 vietinių gyventojų ir 7 japonai; Datie atrasta apie 600 lavonų. Formozos gubernatorius pranešė, jog žmonių iš viso pražuvę 6163, sugriautų namų esą 2077. Nuostolių esą pa-daryta už 90 milijonų rublių. Žemės drebėjimas, nors mažesneme laipsnyje, buvo ir pačioje Japonijoje.

K. Sk.

SMULKIOSIOS PATARMĖS.

1.

Voratinkliai.

Iš senų senovės pasklydo tarp žmonių nuomonė, buk voratinkliai kuoveikiausei užturi kraujapludį ir užgydžią pažeidą; vienog šis voratinklių vartojimas yra labai pavojingu daiktu.

Reikia, mat, žinoti, juog oras yra pilnai pilnas teip vadinamųjų mikrobu, t. y. smulkučių kirmelėlių, (vabalėlių), kuriuos galima užmatyti tikrai per labai padidinančius stiklus (mikroskopus). Terp šitų mikrobu yra daugalis labai vadingų, kurie prasiplatinę mūsų kunę susirgina žmogų.

Štai šitų pavojingų žmogaus sveikatai mikrobu atsiranda nemažai ir voratinkliuose, kur juos atneša oras, musės, vorai.

Zmogus tad, pridėdamas voratinklį prie savo pažeidos*), lengvai gali išsišėpyti ligą. Be to dar voratinkliuose, yra pilna dulkių, kurios gali užkrėsti pažeidą.

Nepersenci (1902 m.) vienas žmogus keliaudamas užgavo kruvinai savo arkli. Jis kuo greičiausiai apklojo pažeidą voratinkliais. Štai, už kelių dienų, arklys apsirgo suskiu. Pradėjo tyrinėti; pasirodė, kad jisai paėmė voratinklį iš gurbo (kutės, staldo), kuriame sirgo suskiu arkliai—suskiu, mat, mikrobai papuolė į voratinklius, e iš šio, arklio kunan.

Tadgi nereikia vartoti voratinklių persipjovus, ar kruvinai užsigavus.

Kraujapludžio užtūrėjimui ir pažeidos užgydymui yra šioksai gan paprastas vaistas: paimti gryną drobę ar vatą ir sudeginti ją į pelenus; šitais pelenais uždėti pažeidą, ir kraujas greitai nustos plusti, ir pažeida veikia užgys.

Mūsų žmonės darbininkai tankiai savę pažeidžia, todėl gali iš kalno prisideginti sau drobės ar vatos ir laikyti pelenus gryname indelyje, kad neprisigertų dulkių.

2.

Ką daryti nedugus, nusišutinus, nusiplikius?

Ukininkai (ypatingai moteriškes ir vaikai) labai tankei nusidega tai verduoliu (verdančiu vandeniu), tai karštu viralu, tai žarijomis; e kartais kita bobelė paguldys kudikį ant pečiaus, kad kudikiui butu šilčiau—štai ir nusivilino vaiką.

Jei žmogus nusišvilino teip, kad tikrai oda (skura) paraudonavo, kaista ir degina, tai tadą gana yra kloti nušutintą vietą miltais, ar sutrintą (sutarkuotą) žalią bulbą (roputėmis), arba tikrai šaltu vandeniu.

Bet jei žmogus teip apsvilo, kad nėt ir puslės atsirado, tadą tai reikia teip elgties: paėmus gryną (čistą) adatą, perdurti atsargiai puslę ir aptverti pažeidą skepetėle (drobinę), tikrai ne sausą bet užteptą karvės sviestu (nesudytu), ar aliejum, ar alyvą; mainyti skepetėle reikia tris-keturis kartus.

Gera gydžia ir kalkių (vopnos) mostis. Sutaistyti ją lengvu: gesyti kalkių (vopnos) sauja aplaistyti vandeniu ir duoti nusistovėti. Su šituo vandeniu sumaišyti aliejaus ar alyvos (imti lygiai tiek, kiek šio vandens) suplakti, imirkyti drobinę skepetėle ir prikloti prie pažeidos; skepetėle mainyti du kartu ant dienos.

Jei nušutę pirštai, tai terpupirščiuose reikia padėti skepetėles su mostę, kad nesuliptų pirštai.

Jeigu gi žmogus yra visas nušutęs, tai aptvarščius jį, reikia kuo veikiau vežti prie tikro gydytojaus.

3.

Kaip apsaugoti nuo kiškių (zuikių) sodnai?

Visems yra žinomas daiktas, kiek sodnų sugadina kiškiai. Jais nusikratyti galima labai paprastu būdu.

Nusipirkus keliatą balto popieriaus lakštų, sukarpyti juos išilgai lakšto į siaurus kaspinėlius; šituos kaspinėlius

piraišioti prie apatinių medžio šakelių. Kur yra vienamečiai čiepai, tenai aplink čiepus reikia įbesti keletą lazdu, sujungti jų viršunes virvę ir prie virvės prikabinėti popierinius kaspinėlius. Nėvienas kiškis nelies medžių.

Kiškis, mat, yra tai labai bailus sutvėrimas, kursai bijo mažiausio šlamėjimo. Menkiausias vėjelio putimas jūdinis popieriaus kaspinėlius, bruzdies juos ir baugins kiškius.

4.

Melžėjų žiniai.

Nežinau, ar daugalis ukininkų žino, kad karvių pieningumas labai priguli nuo užlaikymo tylos gurbuose ir kitose melžimo vietose.

Tankiausiai pas mus kurvės per visą dieną neturi nėvienos tykios, ramios valandėlės, e melžimui atėjus tai jau nebėra ką ir besakyti: klyksmas, šauksmas, kumščiavimas!

Tuotarpu prityrimas parodo, juog karvės savo pieningumui butinai reikalauja šių sankalbų: 1) karvės turi turėti nors keletą valandų per parą visai tykių teip, kad net ir žmogus neprieitų prie jų; 2) gurbuose budami žmonės turi užsilaikyti tykiai; 3) melžėjos, bemelžiant, turi prisitūrėti nuo šaukimų ant karvių ir kumščiavimų.

Kaip svarbus yra daiktas tyla, tai nurodo Prūsų dvaras, Purgmica, kur yra kelios dešimtys karvių.

Užvedus gurbuose tylą, šis dvaras pradėjo gauti pieno 14 litrų (pusantros kvortos = litras) daugiau neg pirma, kada neužsilaikydavo tykiai prie karvių; e tas padaro per metus skyriaus daugiau trijų šimtų viedrų pieno!

Tad gi nereikia šukauti ir mušti karvių, nes tas vadyja ir karvėms ir jų pieningumui.

Prityrimas parodo dar ir tą juog karvė tankiau melžiama duoda daugiau pieno.

Teip viena karvė, atvedus veršiuką, tris kartus ant dienos melžiama davė per 4 nedėlias kasdieną po 12 svarų pieno; bet kada pradėjo ją melžti 8 kartus ant dienos, tai ji pradėjo davinėti po 31—35 svarų, t. y. bemaž tris kart daugiau, nors šerė ją vienodai. Negana to, kada 3 nedėlioms prasilinkus, pradėjo ją melžti vėl tikrai 3 kartus, tai nei tadą jos pieningumas jau nebesumažėjo.

Snaudalis.

Naujos knygos.

I. D-ras Vincas Pietaris. Iš mano atsiminimų (su autoriaus paveikslu). Spaudon prirengė D-ras I. Basanavičius, Chicago Il. 1905 in 8°, pp. 301.

Daili knyga, pilna tėvynės meilės, pilna tautiškos dvasios. Patilpo čia šie straipsniai: I. Apie save, II. Šeimyniški atsitikimai, III. Žiuriai-Gudeliai, IV. Žiurių-Gudelių apygardės, V. Apie Sudaviją, VI. Pašėsupių Balsai, VII. Lapės gyverimas ir mirtis pagal senų žmonių pasakas. Kad teip kiekvienas mūsų inteligentas aprašytų savo gimtinę, kiek tai susirinktu etnographiškos medžiagos! Bet mūsų šios oienos „didvyriai“ daugiau myli svajones, negu savo tėvynę ir savo žmones!... Vienok minėtąjį Pietario veikalą patariame perskaityti net ir tiems, kurių širdyse jau visai tėvynės meilė užgeso. Pietario pasakojimai teip akyvi, jog kiekvienas galės juos be nuobodžio skaityti kaip gražiausią apysaką.

Garbus išleistojas D-ras J. Basanavičius pridėjo nuo savęs keliatą žinių Pietario bijographijai, terp kurių radau

*) pažeida, žaizda kitur vadinama „rona“.

ir ta, buk „Atsiminimų“ autorius 1899 m. „Tėvynės Sarge“ atspaudinęs kelias recenzijas“ kaip „Kuronėlis“. Tai ne suvis tiesa, nes am. at. Pietaris „Kuronėliu“ niekad nepasirašydavo. Jei „Tėv. Sargo“ redakcija po Pietario rašais padėjo parašą „Kuronėlis“, tai ji suklydo ir tik tuomi tegali būti išteisinta, jog raštus Pietario, Kuronėlio ranka perrašytus, paskaitė kaip raštus paties Kuronėlio. Neteisingai teipogi pavadino p. B. garsų lietuvių skulptorių Pijų Velioniškį *Velioniu*. Jo pavardė tikroji ne Velionis, bet *Velioniškis*.

Valsčiaus Teismas (sudaras), Įstatymai (zokonai) apie Valsčiaus Teismą kraštuose, kuriuose įvesti Žemiečių Viršininkai (zemski načalninkai). Teisėjams (sudžioms) ir teisiantiesiems (sudyjantiems) vadovėlis. Vertė ir išleido prisiekusis advokatas K. Samajauckas. Vilnius. 1906 m. Prekė 50 kap. Nedidelė ta knygutė, bet labai naudinga. Parašyta advokato, išėjusio tam tikrus mokslus. Kalba gryna, graži ir aiški. Prakalboje rašytojas nurodo knygutės tikslą: „Išleidimas vertiuo Įstatymų (zakonų) apie Valsčiaus Teismą (suda) turi uždavinį duoti Valsčiaus Teisėjams (sudžioms) ir tiems, kurie kartis nuo karto teisiasi (sudyjasi) Valsčiaus Teisme trumpą, praktišką, suprantamoje kalboje vadovėlį, užstojantį valdišką išleidimą“. Knygutės turinys paskirstyta šiteip: I. Įsteigimas Valsčiaus Teismo. II. Valsčiaus Teismo žinybos dalykai ir valdžios didumas. III. Budas teismo ir nusprendimo bylų. IV. Atšaukimas valsčiaus teismo nusprendimų. V. Bausmės, Valsčiaus teismo skiriamosios. — Pridai.

D. G.

Redaktorius Pralotas *A. Karosas*.

JAVŲ KAINOS (cienios).

<i>Vilniuje 7 kovo.</i>	<i>Liepojuje 27 vas.</i>
Kviečių pudas	—
Rugių „ 85 k.	—
Avižų p. 85—87 k.	—
Miežių p. 85 „	—
Sėmenų	1 r. 40 k.
Žirnių „ 1 r. 20 „	—
Bulvių pur. 1—1.10	—
Sviesto svaras 33 k.	35 kap.
Linų Birkav.	—

<i>Kingoje 9 kovo.</i>	<i>Šiauliuose 7 kovo.</i>
Rugių pudas 92—94 k.	75—80 k.
Kviečių p. 1 r.—2 k.	1 r.—1 r. 5 k.
Avižų p. 74—85 k.	75—80 k.
Miežių p. 78—80 k.	80—90 k.
Sėmenų p. 1.55—1.60	1 r. 40 k.—1 r. 50 k.
Linų birkav.	25—50 r.
Žirnių pudas	80 k.
Vikų „	75—85 k.
Bulvių pur. 1.10—1.30	70—80 k.

Visuose Lietuvos knygynuose gaunamas pirkti **Metraštis** arba **Kalendorius 1906 metams**.

Su labai naudingais skaitymais ir paveikslais, išleistas Peterburgo Lietuvių Labdariškos Draugijos.

Kas ima tiesiog iš Draugijos tas už vieną „Metrašti“ užmoka 15 kap. Kitur pirkdamas tur duoti 20 kap. Prisiuntimas skyrium. Kas ima iš Draugijos 100 kalendorių, tas gauna visus su prisiuntimu už 15 rub.

Jei neturi gero Kalendoriaus rašyk į Peterburgą. Štai adresas: Ponas V. Matulaitis, oficerskaja ul. № 15 kv. 17. Peterburge.

Neseniai iš spaudos išėjo antra laida „**ZEMAIČIŲ VYSKUPO GROMETOS**“. Kaina 3 k. Perkantiems už rublį ir daugiau—20 kap. nusileidžia nuo kiekvieno rub. Norintieji gauti tą grometą tegu kreipias šiuo adresu: **Kaunas**. kan. Dogėlis—katedr. bažnyčia.

Bažnyčias (plianus, sąskaitas) patiekia įmanomomis sąlygomis

Architektorius-Inžinierius **M. DUBOVİK**
Kaunas. Kurovskio gatvė, 25.

GARBIŲ KLEBONŲ ATIDEI!

Parduodu tuojaus visiškai pigiai labai gražius modelius ir formas iš cemento bažnyčios langų romams gotišku stiliumi.—

3—3

Mintaujos Klebonas.

— JAUNIKAITIS —

24 metų, mokytas, turįs kauciją, jieško atsakančios vietos. Adr. Kaunas. Didžioji Vilniaus gatvė, Volko n. 9, kv. 6.

„Nedėldienio Skaitymo“

* agentūros: Kaunę p. Naujaliao Knygynas.—Rin-
* goje p. Jakavyčiaus (Katalikų gatvė, 16) ir p.
* V. Podrezo (Aleksandro gatvė, 6) knygynai.—
* Liepojuje p. Virkučio knygynas (Raštininkų gat-
* vė, 14).—Šiauliuose p.p. Savičiaus ir Zaborskio
* knygynai ir pas Eitučio prie bažnyčios.—Bir-
* žiose p. Januševičiutės knygynas.—Plungėje p.
* Bichnevyčiaus knygynas.

* Kas jema 10 egzemplarų, vienuoliktą gau-
* na dovenai.